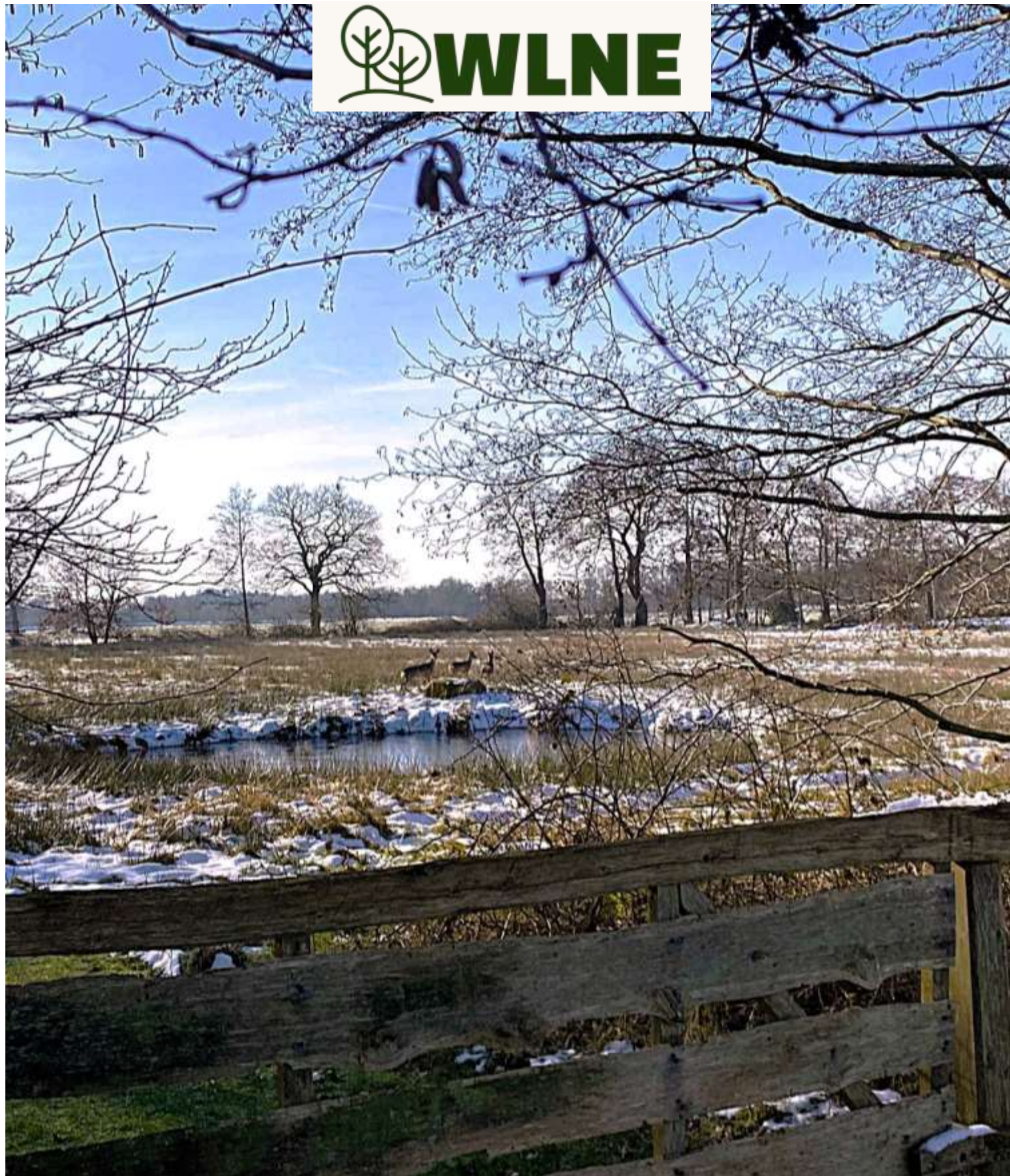

Jaarverslag 2024

Werkgroep Landschap & Natuur Eelde

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Over ons	4
Resultaten	5
Ondersteuners	9
Verantwoording	10

Voorwoord

Samen werken aan landschap en natuur bij Eelde

Naast de reguliere WLNE-werkzaamheden in het houtwalbeheer, de aanleg van wandelpaden en het landschapsherstel, heeft het jaar 2024 voor onze werkgroep in het teken gestaan van de oprichting van het Voedselbos Eelde-Paterswolde. Een enquête in 2022 onder onze leden had al uitgewezen dat er behoefte bestond aan een voedselbos nabij het dorp, en in 2024 hebben we mogen ervaren dat veel mensen graag als vrijwilliger meehelpen. In het bestuur dat we tot 5 leden konden uitbouwen, maar ook op het land zelf waar we talloze werkzaamheden hebben verricht zoals het verwijderen van 300m schapenhek, het aanleggen van de zogenaamde hügels, wallen met snoeihout erop waarlangs we de fruitbomen hebben geplant, het verspreiden van maaisel in de strijd tegen het gras, houtsnippers op de paden, etc. etc. Al dit werk is gedaan door ons Team Groen bestaande uit ca 20 vrijwilligers die elke zaterdag en vaak ook op woensdagen komen helpen. Aan hen zijn we grote dank verschuldigd, net zoals aan het onder-

houdsteam van Landgoed Vosbergen die ons enorm helpen met de aanvoer van maaisel en snoeihout dat zij te veel hebben en wij te weinig.

Ook bestuurlijk is heel veel werk verzet. De oprichting van de Coöperatie Voedselbos Eelde-Paterswolde en de aankoop van het perceel met de hulp van onze vrijwillige notaris, participatieonderzoek en de aanvraag Omgevingsvergunning, subsidie aanvragen Leader en Bewonersinitiatieven Drenthe, en natuurlijk veel overleg met onze naaste burens van de Stichting Zonnewending.

Het ontwerp van ons voedselbos is gemaakt door onze vrijwillige landschapsarchitecte en zij heeft ook het hele beplantingsplan en de bestellijsten opgesteld.

Zonder de bijdragen van al deze mensen, en het is onmogelijk hier iedereen op te noemen, zouden we nu geen grotendeels aangelegd en ingeplant voedselbos hebben met een gezonde organisatie erachter.

Over ons

We vertellen graag wat meer over wat we met onze werkgroep willen bereiken.

Wie we zijn

De Stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde bestaat uit dorps- en streekbewoners die zich inzetten voor het behoud en herstel van het kleinschalige, landelijke gebied ten zuiden en westen van Eelde. Langzaam maar zeker zien wij dit eeuwenoude cultuurlandschap eenvormiger en grootschaliger worden door het dempen van sloten, (gedeeltelijk) verwijderen van houtwallen, boomsingels, solitaire bomen en struiken en het samenvoegen van oorspronkelijk kleine percelen.

Als groep verontruste bewoners hebben wij de WLNE in voorjaar 2020 opgericht naar aanleiding van het verdwijnen van een ruim 90 jaar oude houtwal. Momenteel telt de WLNE meer dan 180 ondersteuners en hebben wij een stichting opgericht om onze missie optimaal uit te kunnen voeren.

Visie

Het beekdallandschap ten zuiden en westen van Eelde vormt een aaneengesloten agrarisch natuurgebied met een kenmerkend historisch-agrarisch en kleinschalig karakter, dat bedreigd wordt door toenemende ingrepen ten behoeve van intensief agrarisch gebruik. Dit geldt ook voor het landbouwgebied tussen het beekdal en de oostelijk gelegen landgoederengordel. De toepassing van grootschalige landbouwmethoden in het kleinschalige gebied leidt tot een conflictsituatie in het publieke domein.

Conservering van het landschap met gedeelde belangen voor agrarisch gebruik, recreatie en de natuur dient te worden nagestreefd voor nu en later. Een landschap met hoge biodiversiteit en duurzaam agrarisch en recreatief gebruik.

Missie

De Stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde streeft naar het behoud, herstel en waar mogelijk terugbrengen van kleine landschapselementen in het landelijk gebied ten zuiden en westen van Eelde. Dit willen wij realiseren door de veranderingen in het landschap in kaart te brengen en door tezamen met alle betrokken partijen tot een acceptabele oplossing te komen, en waar mogelijk, de kleinschaligheid terug te brengen.

Om een optimaal samengaan van landbouw en natuur te bewerkstelligen wil de WLNE de mogelijkheden die meer natuurvriendelijke vormen van landbouw hiertoe bieden onderzoeken, en waar mogelijk helpen toepassen. Ook streeft de werkgroep naar verbetering van de ontsluiting voor recreanten van dit beekdallandschap, daar waar de natuurwaarden en agrarisch gebruik dit toelaten.

Een volledige beschrijving van onze oprichting, visie, missie en werkwijze is te vinden in het Basisplan WLNE, zie <https://wln.nl/over/>

Resultaten

Algemeen

Zienswijze ingediend en gehonoreerd

Voorjaar 2024 hebben wij een zienswijze ingediend op het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe versie 2025 (NBP 2025). Dit jaarlijks opnieuw vastgestelde plan dient als subsidiekader voor natuur, bos- en landschap. In onze zienswijze hebben wij voorgesteld de bestemming van enkele percelen in particulier eigendom, gelegen in het beekdal van het Eelderdiep, te wijzigen van agrarisch naar natuur. In haar Nota van Antwoord op de ingediende zienswijze hebben de Gedeputeerde Staten van Drenthe dit voorstel geaccepteerd voor vier aaneengelegen percelen inclusief natuurlijk ven. Dit betekent dat de definitieve omvorming naar natuurland door de eigenaren in gang kan worden gezet, ondersteund door Prolander en de SKNL-regeling (Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur- en Landschap).

Houtwalbeheer

Houtwalbeheer is uitgegroeid tot een vaste WLNE activiteit

Zowel in voor- als najaar 2024 is er weer hard gewerkt door ons houtwalbeheers-team. Door de soms barre weersomstandigheden moesten wij verschillende malen uitstellen maar uiteindelijk hebben we in totaal 5 zaagdagen kunnen houden met onze vaste zagers en slepers, op verschillende adressen in ons werkgebied. De door Landschapsbeheer Drenthe gegeven adviezen en bleshulp kwam hierbij goed van pas.

Daarnaast hebben we op verzoek van een bewoner van het Spierveen enkele houtwallen aldaar bekeken en vastgesteld dat die uitstekend door de gemeente onderhouden worden. Ook hebben wij advies uitgebracht aan een bewoner van de Watermolendijk over het onderhoud en bijplant van haar houtwallen.

Team Houtwalbeheer is versterkt door Wil van Paridon, hij verzorgt voortaan de coördinatie samen met Lex Groote.

Zaagdag 14 december op Paasveen 1, Bunne.

Toekomst: wij zijn nog op zoek naar andere locaties voor houtwal onderhoud in Eelde en omgeving. Misschien contact opnemen met Natuurmonumenten en Drenths Landschap.

Wandelpaden

Samenwerking recreatieschap Drenthe

In 2024 heeft er geen ontwikkeling plaatsgevonden in de ontsluiting van het wandelpad langs de schouwpaden van de Runsloot en het Eelderdiep. De noodzakelijke oversteek van het Eelderdiep wacht op de afronding van de beoogde plannen van het wateroverloopgebied ter plekke door Prolander.

Het Recreatieschap Drenthe heeft in het wandelnetwerk de knooppuntenroute verlegd in afwachting van de oversteek van het Eelderdiep. De wandelroute is aangegeven op de site van het [recreatieschap Drenthe](https://www.recreatieschapdrenthe.nl). De markering van het traject is echter verwijderd door derden. In overleg met de gemeente Tynaarlo en het recreatieschap zijn de verdwenen paaltjes met route aanduiding opnieuw geplaatst. Het schouwpad langs de Runsloot vanaf de Watermolendijk is geannexeerd door de agrariër van de

belendende percelen en door agrarisch gebruik moeilijk te belopen. Overleg zal plaats vinden in 2025.

Landschapsherstel

Project afgerond

Ondanks dat ons landschapsherstelproject officieel in april 2024 was afgelopen, waren de meeste activiteiten al in 2023 afgerond. We kijken terug op een geslaagd project dat een mooie bijdrage heeft geleverd aan het landschap en de natuur in en rondom Eelde.

Als laatste onderdeel werd door Landschapsbeheer Drenthe een beheerplan houtwallen en houtsingels opgeleverd voor een aantal particuliere erven. We gebruiken deze voor de verdere aanpak en uitvoering van ons onderhoud.

Voedselbos

Het Voedselbos Eelde-Paterswolde heeft in 2024 aanzienlijke vooruitgang geboekt. Dit verslag biedt een overzicht van de belangrijkste activiteiten, ontwikkelingen en prestaties van het afgelopen jaar.

Oprichting en Structuur

Op 14 februari 2024 werd de coöperatie officieel opgericht bij notariskantoor PlasBossinade. Dit was een belangrijk moment na maanden van voorbereidingen. De coöperatie streeft naar ecologisch en sociaal rendement en geeft gelijke stem aan arbeid en kapitaal. De stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde (WLNE) speelt een belangrijke rol in de besluitvorming, met het recht om één bestuurder te benoemen en instemming te geven bij grote beslissingen zoals de verkoop van het land.

Aankoop perceel

Per 1 maart 2024 is het perceel D3797 gelegen aan de Weeakkerweg te Eelde aangekocht. De Stichting Zonnewending heeft de belendende gronden aan de Legroweg aangekocht voor de aanleg van een biologische zelfoogsttuin. Samen met Zonnewending hebben wij een gemeenschappelijke oprit, parkeerterrein en werkschuur.

Financiën en Investeringsen

Per 31 december 2024 is €74.000 toegezegd door 70 investeerders. De aankoopprijs van het perceel bedraagt €85.000 plus €5.000 kosten koper. Het resterende bedrag is vooralsnog gedekt door leningen van mede-eigenaren.

Activiteiten en Evenementen

- **Informatieavond:** Op 15 februari werd een drukbezochte informatieavond gehouden in 't Loughoes, waar ruim 70 mensen aanwezig waren. De avond was bedoeld om de plannen van de coöperatie te presenteren en nieuwe investeerders en vrijwilligers te werven.
- **Open Dag:** Op Goede Vrijdag 29 maart werd een rondleiding en stekjes uitruilbeurs georganiseerd. Dit evenement bood de gelegenheid om het perceel en de biokantine te

beziemen en kennis te maken met andere leden en vrijwilligers.

- Op 25 mei werd een **excursie** naar Voedselbos Glimmen georganiseerd. De excursie was bedoeld voor diegenen die hun kennis wilden vergroten of het gewoon gezellig vonden om mee te gaan.
- Op 26 juni 2024 hield Voedselbos Eelde-Paterswolde zijn eerste officiële **algemene ledenvergadering** in 't Loughoes. Ondanks het warme weer, was er een goede opkomst van leden die bijgepraat wilden worden over de ontwikkelingen en plannen van de coöperatie. Tijdens de vergadering werd gesproken over de balans tussen ecologisch, sociaal en economisch rendement van het voedselbos. Onze landschaps-architecte Letitia van der Merwe presenteerde het ontwerp van het voedselbos en de keuzes die daarbij komen kijken, waarbij rekening werd gehouden met de verschillende belanghebbenden.

Ontwerp en Aanplant

Het ontwerp van het voedselbos is voltooid en goedgekeurd door de gemeente Tynaarlo. Team Groen heeft vanaf september vrijwel alle zaterdagen gewerkt aan de voorbereiding en aanplant. De grondvoorbereiding omvatte het verwijderen van omheiningen, het uitzetten van paden en bedden, en het aanvoeren en verspreiden van houtsnippers en compost. De samenwerking met de Kraus-Groeneveld Stichting die het belendende Landgoed Vosbergen beheert is van grote waarde gebleken: zij voeren regelmatig maaisel en snoeihout aan dat wij hard nodig hebben om het oorspronkelijke weiland tot bos te helpen omvormen. De eerste aanplant, waaronder walnoten, vijgen, diverse appel- en pereboomsoorten, hazelaars, tamme kastanjes, perzikbomen en nog veel meer, is succesvol uitgevoerd vanaf begin november met hulp van veel vrijwilligers.

Subsidie

De coöperatie heeft succesvol de LEADER subsidie aangevraagd en toegekend gekregen, wat een bedrag van ruim

€44.000 opleverde voor plantgoed, infrastructuur en nutsvoorzieningen. Deze subsidie is cruciaal geweest om het voedselbos een vliegende start te geven.

Educatie en Samenwerking

Er zijn samenwerkingsverbanden opgezet met lokale scholen zoals OBS De Veenvlinder en Terra College. Team Educatie werkt in samenwerking met Zonnewending aan lesprogramma's en educatieve activiteiten in het voedselbos. De scholen willen graag samenwerken, en De Veenvlinder wil met elke van de 18 groepen leerlingen één lesuur per schooljaar op bezoek te komen voor uitleg en werk in hun eigen mini-voedselbos binnen het grotere bos.

Biokantine

Plannen voor de verbouw van de gezamenlijke schuur tot een biokantine zijn in ontwikkeling. Architecten Sanne Dijkstra en Haiko Meijer helpen bij het ontwerp. De biokantine zal dienen als educatieruimte en ontmoetingsplek voor leden en vrijwilligers.

Conclusie

Het Voedselbos Eelde-Paterswolde heeft een succesvol jaar achter de rug met veelbelovende vooruitzichten voor de toekomst. Dankzij de inzet van vrijwilligers, investeerders en samenwerkingspartners is er een solide basis gelegd voor verdere groei en ontwikkeling. De coöperatie blijft zich inzetten voor ecologisch en sociaal rendement en streeft naar een florerend

voedselbos dat bijdraagt aan de lokale gemeenschap en biodiversiteit.

Media

Het Eelder dorpsorgaan De Dorpsklanken heeft in de loop van 2024 verschillende keren gepubliceerd over onze activiteiten in het voedselbos, de wandelpaden en het houtwalbeheer. Wij zijn erg blij met deze samenwerking.

Ondersteuners

De groep ondersteuners van de Stichting WLNE groeit gestaag, terwijl de inkomsten van de stichting stabiel blijven. We zijn erg blij met de blijvende betrokkenheid van onze achterban zowel in het geven van giften, het meedoen aan het landschapsherstel project, als in het meedenken en -doen in de verschillende teams.

Financieel bracht dit ons het volgende:

Donateurs	Aantal	Bedrag	Gemiddelde gift
Incidentele donateurs	1	€10,00	€10.00
Structurele donateurs	36	€660,00	€18.33
Totaal	37	€670,00	€18.11

Naast financiële ondersteuning hebben we onze achterban ook opgeroepen om deel te nemen in de verschillende teams. In totaal hebben 14 mensen hun expertise aangeboden. Dit varieert van het deelnemen aan een van de teams en adviseren bij de verwerving van subsidies, tot het fotograferen ten behoeve van de website en onze andere publicaties.

In de loop van 2024 is het aantal ondersteuners verder gegroeid naar 339 personen. In het afgelopen jaar hebben 916 mensen onze website bezocht. Beide aantallen zijn fors meer dan de jaren daarvoor en hebben waarschijnlijk alles te maken met het feit dat we met het voedselbos initiatief de publiciteit gezocht hebben.

Kengetallen

339

Achterban

916

Bezoekers website

37

Gevers

Verantwoording

Het bestuur van de Stichting Werkgroep Landschap & Natuur Eelde (de stuurgroep) bestaat uit

- Peter Weesie (voorzitter)
- Lex Groote (secretaris)
- Andries Schuttinga (penningmeester)
- Anton Swart (lid)
- Jasper Annyas (lid)

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Verdere gegevens

RSIN: 861633921

Adres: Eekhoornstraat 34, 9761 VJ EELDE

Telefoon: 050-7078260

Balans

<i>Bedragen in euro's</i>	31 dec 2023	31 dec 2024
ACTIVA		
Bank	3.351,04	2.136,83
Kortlopende vorderingen		108,90
PASSIVA		
Eigen vermogen	3.351,04	2.245,73

Staat van baten en lasten

<i>Bedragen in euro's</i>	31 dec 2023	31 dec 2024
Baten van incidentele gevers	62,50	10,00
Baten van incidentele gevers	610,00	660,00
Prijzengeld Groene Anjer	2.000,00	
Totaal baten	2.672,50	670,00
Kosten houtwalbeheer	205,19	198,03
Bijdrage opstart Voedselbos coöperatie		1.000,00
Kosten promotie	129,43	
Kosten beheer en administratie	620,47	577,28
Totaal lasten	955,09	1.775,31
Saldo baten en lasten	1.717,41	-1.105,31

Toelichting kosten

De kosten beheer en administratie bestaan voornamelijk uit het aanhouden van een zakelijk bankrekening bij Triodos, het verwerken van online giften, het onderhoud van de website en de kosten van het gebruik van administratie software. De kosten houtwalbeheer betrof het onderhoud van onze kettingzagen.

Verder hebben we besloten van het in 2023 gewonnen prijzengeld van de Groene Anjer prijs een bedrag van €1.000 te schenken aan de mede door ons opgerichte Voedselbos Eelde-Paterswolde coöperatie voor de opstartkosten.

